

Tauw

**Borgingsdocument Natuur
Strandsuppletie Julianadorp**

27 november 2020

Verantwoording

Titel	Borgingsdocument Natuur Strandsuppletie Julianadorp
Opdrachtgever	Rijkswaterstaat
Projectleider	Frank Aarts
Auteur(s)	Hanneke Oudega, Wim Heijligers
Tweede lezer	Adrie van Hooff
Projectnummer	1267308
Aantal pagina's	25
Datum	27 november 2020
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

Tauw bv
Australiëlaan 5
Postbus 3015
3502 GA Utrecht
T +31 30 28 24 82 4
E info.utrecht@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Inleiding	4
2	Voorgenomen activiteiten	5
2.1	Locatie	5
2.2	Activiteiten	7
2.3	Suppletieprogramma; noodzaak suppletie	8
2.3.1	Algemeen	8
2.3.2	Noodzaak strandsuppletie Julianadorp	8
3	Wnb Gebiedsbescherming: Natura 2000	9
3.1	Werkwijze Wnb Gebiedsbescherming	9
3.2	Relevante Natura 2000-gebieden	9
3.3	Toegang Beperkend Besluit	10
3.4	Toets aan beheerplannen	10
3.4.1	Vrijstelling in Natura 2000 beheerplan	10
3.4.2	Toetsing aan voorwaarden beheerplan	11
3.4.3	Vogelconcentraties	19
3.5	Conclusie toetsing beheerplannen	19
4	Wnb Soortenbescherming	20
4.1	Werkwijze Wnb Soortenbescherming	20
4.2	Wetgeving	20
4.3	Toetsing Wnb Soortenbescherming	20
4.4	Conclusies Wnb Soortenbescherming	22
5	Conclusies	23
5.1	Gebiedsbescherming	23
5.2	Soortenbescherming	23
6	Literatuur	24
Bijlage 1	Uitvoeringsvoorwaarden voor aannemer	25

1 Inleiding

1.1 Inleiding

De kust van Julianadorp staat al decennia bloot aan structurele erosie. De kustlijn dient gehandhaafd te blijven om behoud van de achterliggende functies te verzekeren. Hiertoe wordt de erosie tegengegaan door zandsuppleties die regelmatig herhaald moeten worden. Voor deze locatie wordt in **2020-2021** een **strandsuppletie** uitgevoerd. De werkzaamheden dienen getoetst te worden aan de Wet Natuurbescherming (Wnb).

Als basis voor de beoordeling is het Definitief indicatief technisch ontwerp gebruikt. Dit ontwerp is getoetst aan de verschillende onderdelen van de Wet Natuurbescherming (Wnb). Voor de onderbouwing van de noodzaak van de suppletie, is het suppletieprogramma gebruikt en de uitgangspunten uit het kustlijnkaartenboek (langjarige trends in de ontwikkeling van het kustvak ter plaatse). In hoofdstuk 2 worden het ontwerp en de noodzaak van de suppletie nader toegelicht.

De toetsing bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Toetsing aan de Wnb onderdeel Gebiedsbescherming:
 - o Hoofdstuk 3
 - o Toetsing aan voorwaarden beheerplan
 - o Bevoegd gezag: Ministerie LNV
2. Toetsing aan Wnb onderdeel Soortenbescherming:
 - o Hoofdstuk 4
 - o Bevoegd gezag: RVO, Ministerie van Economische zaken & Klimaat

In hoofdstuk 5 staan de conclusies van de toetsingen samengevat. Alle toetsingen tezamen leiden tot een pakket aan voorwaarden waaraan de werkzaamheden moeten voldoen. Deze uitvoeringsvoorwaarden dienen in het ecologisch werkprotocol van de aannemer te worden verwerkt en staan in bijlage 1 opgenomen.

2 Voorgenomen activiteiten

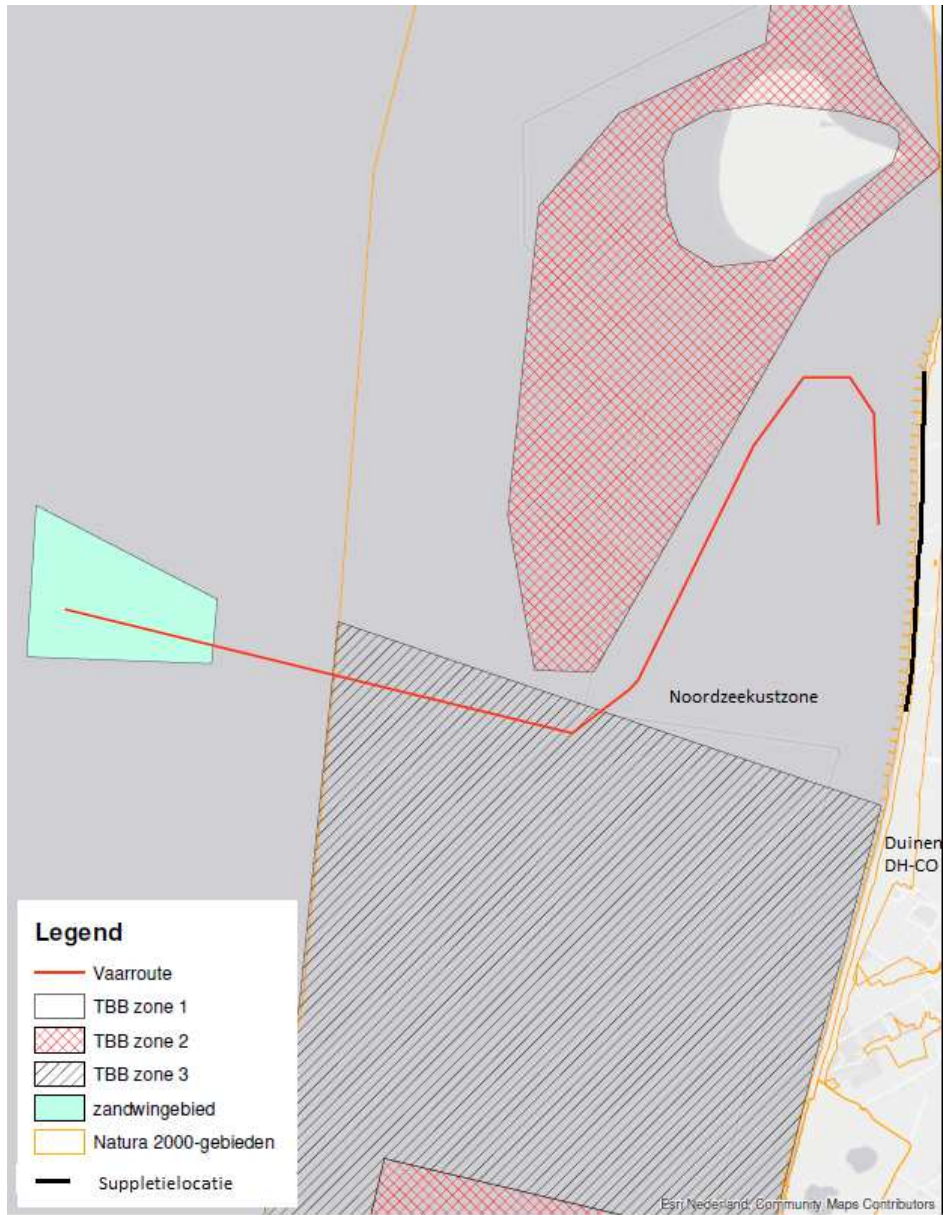
2.1 Locatie

In figuur 2.1 zijn het zandwingsgebied (Q2M), vaarroutes en suppletielocatie weergegeven t.o.v. de Natura 2000-gebieden. Het zandwingsgebied ligt buiten de begrenzing van Natura 2000. Delen van de vaarroute gaan door het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone. De suppletie vindt plaats op het strand, ter plaatse van de suppletie is het strand geen onderdeel van een Natura 2000-gebied. Echter ook voor strandsuppleties wordt voor een klein deel onder de laagwaterlijn gesuppleerd. Er wordt daarom ook aan de voorwaarden voor suppleties in het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone getoetst. De delen onder de laagwaterlijn, liggen in het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone. Dit vindt maar in beperkte mate plaats. Daarnaast grenst het strand aan het Natura 2000-gebied Duinen Den Helder – Callantssoog.

Op de kaart staan tevens de gebieden aangegeven waar een toegangsbeperking besluit (TBB) geldt. Binnen de Noordzeekustzone zijn de volgende TBB zones relevant voor de activiteit:

- Zone 1: van 1 november tot 1 april gelden beperkingen voor doorvaart m.b.t. vogels
- Zone 2 en 3: gelden beperkingen voor bodemberoerende activiteiten

Het zandwingsgebied, vaarroutes en suppletiegebied liggen niet binnen TBB zones 1 of 2. De vaarroute gaat door de TBB zone 3. Hiervoor gelden echter alleen beperkingen voor bodemberoerende activiteiten, niet voor varen. De suppletielocatie (inclusief suppleties op het natte strand) ligt niet binnen TBB zone 3.

Figuur 2.1 Ligging zandwingebied en vaarroute (indicatief) naar het strandsuppletiegebied in relatie tot begrenzing N2000 en TBB

2.2 Activiteiten

Het ontwerp is vastgelegd in het Definitief Indicatief ontwerp¹. De eigenschappen en ontwerpparameters zijn samengevat in tabel 2.1.

Robuuste toetsing

De situatie op het moment van het opstellen van het Definitief indicatief ontwerp kan afwijken van de situatie op het moment van suppleren. Er is daarom een maximum variant (inclusief uitloopraaien) bepaald. De volumes en raaivakken van de maximum variant zijn in tabel 2.1 toegevoegd. De maximum variant wordt als uitgangspunt aangehouden in deze toetsing. In de praktijk zal meestal in een kleiner areaal met kleinere volumes worden gesuppleerd. Voor de uitvoering wordt een definitief ontwerp vastgesteld, deze valt binnen de kaders de getoetste maximum variant.

Getoetste activiteiten

De toetsing betreft alle activiteiten die horen bij de suppletie van zandwinnen, transporteren tot suppleren. Het zand kan op verschillende manieren worden vervoerd. Langs de Nederlandse kust wordt meestal per schip, soms in combinatie met een pijpleiding, getransporteerd. Vanwege ondiepe kustzones is de suppletielocatie soms moeilijk bereikbaar, het is dan noodzakelijk een geleidegeul te baggeren of door een brekerbank te graven. Voor deze suppletie wordt het graven van een geleidegeul of het doorgraven van een brekerbank niet voorzien, deze activiteit wordt daarom niet getoetst. Strandsuppleties worden aangebracht op het droge en deels natte deel van het strand. De mobilisatie en demobilisatie van het materieel (aanleg zinkerleiding en begin persleiding, materieel aanvoeren) duurt meestal enkele dagen, waarbij over zee met schepen of over land met (vracht)wagens materieel wordt aangevoerd op de beginlocatie van de suppletie (daar is vaak ook een tijdelijk depot voor de pijpen). Wanneer het suppletiezand over grotere afstand door de persleiding getransporteerd moet worden, wordt middels een boosterstation de druk op de leiding voldoende hooggehouden. Aansluitend wordt het zand geëgaliseerd en verdeeld door shovels over het strand en worden de persleidingen verlegd.

Tabel 2.1 Eigenschappen van de suppletie

Eigenschap	Waarde
Naam	2021_NoordHollandJulianadorp_S2023
Natura 2000-beheerplan	Noordzeekustzone, Duinen Den Helder - Callantssoog
Strand/vooroever	Strand
Scope suppletie	1.100.000 m3
Max. suppletie	1.800.000 m3
Raaivakken	150-648
Uitloop raaivakken	50-708
Kustlijninzorg jaar	2020-2021
Toetsjaar	2019
Indicatieve aanleghoogte	3,0 m +NAP

¹ Rijkswaterstaat Water, Verkeer en Leefomgeving, 2019. Definitief Indicatief ontwerp strandsuppletie Julianadorp 2020-2021. 11 oktober 2019.

2.3 Suppletieprogramma; noodzaak suppletie

2.3.1 Algemeen

Het meerjarig suppletieprogramma 2020-2023 is vastgelegd in de toelichting 'Onderbouwing actualisatie suppletieprogramma 2020-2023'. Suppleties zijn opgenomen in het suppletieprogramma als:

- er sprake is van structurele erosie,
- op basis van de jaarlijkse kustlijnrekening wordt verwacht dat vóór 1 januari 2024 in één of meerdere raaien de basiskustlijn overschreden raakt, en
- bestrijding van erosie van belang is voor het behoud van de aanwezige functies zoals waterveiligheid, recreatie en natuur.

Bij voorkeur wordt gebruik gemaakt van vooroeversuppleties, Strandsuppleties worden gepland als vooroeversuppleties niet mogelijk zijn of onvoldoende bijdragen aan de ontwikkeling van de kust.

2.3.2 Noodzaak strandsuppletie Julianadorp

Door het opdringen van de getijdengeulen van het Marsdiep en het netto zandtransport naar het noorden, is de kust bij Julianadorp onderhevig aan structurele erosie. Compensatie van de optredende erosie is nodig om de functies van het gebied, waaronder lange-termijn-veiligheid en recreatie, te behouden. In 2015 is hier een strandsuppletie uitgevoerd. In 2019-2020 staan een vooroeversuppletie en een geulwandsuppletie gepland vanuit suppletieprogramma 2016-2019. Er is naast deze onderwatersuppleties ook een herhaling nodig van de strandsuppletie om de kustlijn te herstellen. Een strandsuppletie beïnvloedt de ligging van de kustlijn direct. Als een strandsuppletie in 2015 de BKL niet heeft hersteld zal (alleen) een vooroeversuppletie dat zeker niet oplossen. Daarom is een herhaling van een strandsuppletie opgenomen in het suppletieprogramma met een uitvoering in 2020-2021.'

3 Wnb Gebiedsbescherming: Natura 2000

3.1 Werkwijze Wnb Gebiedsbescherming

Voor de relevante Natura 2000-gebieden is in het beheerplan een vrijstelling van vergunningplicht opgenomen, mits de suppletie wordt uitgevoerd conform de gestelde voorwaarden. In dit hoofdstuk wordt getoetst of voor de suppletie een vrijstelling geldt op basis van het beheerplan en of de suppletie voldoet aan de daarvoor geldende voorwaarden. Als de suppletie hieraan voldoet dan is geen vergunning nodig. In het beheerplan is vastgesteld dat significante effecten voorkomen worden door het naleven van de voorwaarden. Indien een deelactiviteit niet aan de voorwaarden voldoet dan wordt alleen voor die deelactiviteit een passende beoordeling uitgevoerd. In deze passende beoordeling wordt getoetst op de effecten die de betreffende deelactiviteit heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. Voor deze deelactiviteit wordt vervolgens een vergunning aangevraagd. Het Ministerie van LNV is in dit geval het bevoegd gezag voor vergunningverlening.

3.2 Relevante Natura 2000-gebieden

De activiteiten vinden plaats in en nabij de Natura 2000-gebied Noordzeekustzone en Duinen Den Helder – Callantsoog (zie figuur 2.1).

Het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone bestaat uit de kustwateren van de Noordzee langs de Noord-Hollandse kust ten noorden van Bergen en langs de hele waddenkust tot aan de Eems. De zeewaartse grens ligt op de doorgaande NAP -20 meter dieptelij. Langs de Noordhollandse kust ligt de grens op de laagwaterlijn. De strandsuppletie vindt deels plaats onder de laagwaterlijn en daarmee voor een klein deel binnen de begrenzing van Noordzeekustzone. Suppleties op het droge strand liggen buiten de begrenzing van Natura 2000.

Het Natura 2000-gebied Duinen Den Helder-Callantsoog bestaat van noord naar zuid uit de brede Grafelijkheidsduinen en Donkere Duinen bij Den Helder, vervolgens een smalle duinstrook tussen Den Helder en Callantsoog, de Noordduinen genaamd, en ten slotte het Kooibosch-Luttickduin en de Nollen van Abbestede. De natuurlijke vegetatie in de zeereep bestaat voornamelijk uit het habitatype witte duinen en op meer dynamische plekken zijn ook embryonale duinen aanwezig. Het habitatype grijs duin kan van nature in beperkte mate aanwezig zijn in de zeereep, daar waar de dynamiek wat lager is. De grens van het Natura 2000-gebied ligt op de duinvoet. De suppletie vindt voor het overgrote deel niet plaats binnen het Natura 2000-gebied. Alleen op locaties waar embryonale duinen zijn ontwikkeld vinden suppleties plaats binnen de begrenzing, hier is de zeewaartse begrenzing namelijk mee verplaatst met de duinaangroei. Over de verharde wegen door en langs dit duingebied kunnen wel vervoersbewegingen voor mobilisatie en demobilisatie plaatsvinden. Omdat de (de)mobilisatie over bestaande wegen gaat en gelet op de lokale en tijdelijke activiteiten zijn effecten door (de)mobilisatie door het duingebied uitgesloten.

Beide Natura 2000-gebieden zijn relevant voor de voorgenomen activiteit. Op overige Natura 2000-gebieden zijn effecten uitgesloten.

3.3 Toegang Beperkend Besluit

In de Noordzeekustzone gelden voor enkele gebieden een Toegang Beperkend Besluit (TBB):

- Zone 1: van 1 november tot 1 april gelden beperkingen voor doorvaart m.b.t. vogels
- Zone 2 en 3: gelden beperkingen voor bodemberoerende activiteiten

Zandwinning

De winningslocatie ligt 2 km buiten het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone en de daarin liggende TBB zones. De TBB zones zijn daarom geen belemmering voor het zandwinnen.

Vaarroutes

In figuur 2.1 staan indicatief de vaarroutes weergegeven. De werkelijke routes zijn afhankelijk van het aantal aankoppelpunten dat de aannemer gaat hanteren. De vaarroute zal steeds de kortste bevaarbare route zijn tussen deze aankoppelpunten en het zandwinvak. Op basis van de ligging van het zandwinvak en de suppletielocatie is met zekerheid vast te stellen dat de daadwerkelijk vaarroutes buiten de TBB zones 1 en 2 blijft.

De vaarroute gaat door een TBB zone 3, hier gelden echter alleen beperkingen voor bodemberoerende activiteiten, niet voor varen. Voor de vaarroute gelden daarom geen beperkingen vanuit TBB's.

Strandsuppletie

De suppletie op het strand reikt vanuit de zee tot de + 3,0 m NAP-hoogtelijn. Het droge strand is geen onderdeel van het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone. Alleen het natte deel van het strand onder de laagwaterlijn, ligt binnen de Noordzeekustzone. Dit natte deel van het strand is geen onderdeel van een TBB zone. Voor de strandsuppletie gelden daarom geen beperkingen vanuit TBB's.

3.4 Toets aan beheerplannen

3.4.1 Vrijstelling in Natura 2000 beheerplan

Beheerplan Noordzeekustzone

Zandwinning, zandtransport en zandsuppletie zijn in het beheerplan Noordzeekustzone onder voorwaarden vrijgesteld van vergunningplicht in het kader van de Wnb. De reguliere suppleties vallen namelijk onder categorie 2: vrijgestelde vergunningplichtige activiteiten met specifieke voorwaarden. Hierbij geldt dat wanneer het (jaarlijkse) suppletievolume de 12 miljoen m³ overschrijdt, er voor de suppleties boven de 12 miljoen m³ wel een vergunning nodig is. Er staat in het beheerplan namelijk dat een vergunning moet worden aangevraagd "indien bij een bepaalde suppletie in de Noordzeekustzone de maximum hoeveelheid van 12 miljoen m³ zou worden overschreden". Het jaarlijks maximale suppletievolume in de Noordzeekustzone ligt echter onder de 12 miljoen m³ (zie hiervoor de documenten op Helpdesk water: Suppletieprogramma 2016-2019 en Suppletieprogramma 2020-2023).

De reguliere suppleties worden in het beheerplan omschreven als "reguliere kustsuppleties basiskustlijn (onderhoud) inclusief zandtransport en -winning". In tabel 6.2 van het beheerplan staat een overzicht van de locaties waarbinnen de beheerplanperiode een kustsuppletie wordt verwacht. Julianadorp staat in deze tabel opgenomen (Callantsoog - Den Helder). Deze tabel is

niet limitatief aangezien in het beheerplan staat opgenomen dat de actuele situatie over de werkelijk uit te voeren suppletieprojecten op de website van Rijkswaterstaat te vinden is.

Samengevat geldt de vrijstellingsregeling in het beheerplan voor elke reguliere kustsuppletie die tot doel heeft de basiskustlijn in stand te houden, dus ook voor Julianadorp.

Beheerplan Duinen Den Helder - Callantsoog

In het beheerplan Duinen Den Helder – Callantsoog staat dat strandsuppleties ten behoeve van kustveiligheid zijn vrijgesteld onder voorwaarden.

In de volgende paragraaf wordt getoetst of de strandsuppletie voldoet aan de voorwaarden uit het beheerplan Noordzeekustzone en het beheerplan Duinen Den Helder - Callantsoog.

3.4.2 Toetsing aan voorwaarden beheerplan

In de tabel 3.1 en 3.2 wordt de suppletie getoetst aan de voorwaarden uit het beheerplan Noordzeekustzone en Duinen Den Helder – Callantsoog (zie hiervoor). De toetsing kent drie uitkomsten, die met de volgende kleuren zijn aangeduid:

groen	Deze voorwaarde is niet van toepassing of de voorwaarde is wel van toepassing maar leidt niet tot maatregelen voor de uitvoering: aan de voorwaarde wordt voldaan zonder aanvullende maatregelen voor uitvoering. Vergunningprocedure is niet nodig.
oranje	Deze voorwaarde is van toepassing en leidt tot maatregelen voor de uitvoering. Dankzij de maatregelen wordt aan de voorwaarde voldaan. De maatregelen worden opgenomen in ecologisch werkprotocol van de aannemer. Vergunningprocedure is niet nodig.
Rood	Aan deze voorwaarde kan niet worden voldaan. Voor deze deelactiviteit is een Passende beoordeling en vergunningprocedure nodig.

Tabel 3.1 Voorwaarden uit beheerplan Noordzeekustzone

Voorwaarden beheerplan Nzcz	Voorwaarde van toepassing?	Uitvoeringsvoorwaarden
A. Zandsuppleties		
Permanently overstroomde zandbanken		
1. Suppleties worden zodanig uitgevoerd dat schelpenbanken van levende <i>Spisula subtruncata</i> niet bedekt worden met zand.	Niet van toepassing. Dit is een strandsuppletie. Het deel dat mogelijk onder water wordt gesuppleerd ligt in de branding en is niet relevant voor schelpenbanken/zee-eenden.	Niet van toepassing.
2. Indien Rijkswaterstaat aantoont dat bedekking met zand van de in artikel 1 genoemde schelpenbanken onvermijdelijk is, worden de uit	Niet van toepassing, zie punt 1.	Niet van toepassing.

Voorwaarden beheerplan Nzcz	Voorwaarde van toepassing?	Uitvoeringsvoorwaarden
<p>te voeren suppleties niet gestart in de periode van 1 juni tot 1 maart.</p> <p>3. Bedekking van schelpenbanken met levende <i>Ensis directus</i> zijn toegelaten als er geen negatieve gevolgen zijn voor de voedselvoorziening van zee-eenden.</p>	Niet van toepassing, zie punt 1.	Niet van toepassing.
Zilte pionierbegroeiingen, schorren en zilte graslanden (strandsuppleties)		
<p>4. Suppleties die worden uitgevoerd binnen 1 kilometer van 'zilte pionierbegroeiingen' en/of 'schorren en zilte graslanden' zijn alleen toegelaten als Rijkswaterstaat aantoonst dat de suppletie geen negatieve effecten veroorzaakt op deze habitattypen.</p>	Niet van toepassing. Het gaat hier om het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone. Ter plaatse van de suppletie is alleen de zee als dit Natura 2000-gebied begrensd. Het dichtstbijzijnde land dat wel is begrensd, is Texel. De suppletie vindt plaats aan de kust van het vaste land, habitattypen op Texel worden met zekerheid niet geschaad.	Niet van toepassing
'Embryonale duinen' (strandsuppleties)		
<p>5. Suppleties die een oppervlak van meer dan 1 hectare 'embryonale duinen' bedekken, zijn alleen toegelaten als Rijkswaterstaat aantoonst dat dit habitatype rondom het suppletiegebied zich positief ontwikkelt en dat er geen negatieve gevolgen optreden voor dit habitatype als gevolg van de suppletie.</p>	Niet van toepassing. Het habitatype komt m.b.t. Noordzeekustzone niet voor op of in de omgeving de suppletielocatie (het Natura 2000-gebied ter plaatse bestaat namelijk alleen uit zee). Mogelijk wel in Natura 2000-gebied Duinen Den Helder – Callantsoog. Zie tabel 3.2.	Niet van toepassing
'Witte duinen', 'grijze duinen', 'vochtige duinvalleien' (strandsuppleties)		
<p>6. De samenstelling en korrelgrootte van het zand bij strandsuppleties komt zo veel mogelijk overeen met het zand van het strand dat grenst aan de suppletielocatie.</p>	Niet van toepassing. Het habitatype komt niet voor op of in de omgeving de suppletielocatie. De begrenzing van Natura 2000-gebied Noordzeekustzone loopt aan de vaste land kust tot de laagwaterlijn. Het droge strand en de duinen zijn geen onderdeel van dit Natura	Niet van toepassing

Voorwaarden beheerplan Nzkz	Voorwaarde van toepassing?	Uitvoeringsvoorwaarden
7. Bij (voor verkalking) gevoelige kalkarme duingebieden wordt het zand op het strand niet hoger aangebracht dan +3 meter NAP.	2000-gebied. Duinhabitattypen zijn binnen de begrenzing van dit Natura 2000-gebied alleen op de Waddeneilanden te vinden. Niet van toepassing. Het habitatype komt niet voor op of in de omgeving de suppletielocatie (zie toelichting punt 6).	Niet van toepassing
Grijze en gewone zeehond (onderwater- en strandsuppleties)		
8. Schepen die zand suppleren houden minimaal 1200 meter afstand van het deel van de zandplaat(platen) waarop zich grijze of gewone zeehonden bevinden.	De dichtstbijzijnde zandplaat de Razende Bol ligt op circa 3 km afstand van de activiteiten.	Geen uitvoeringsvoorwaarden. Aan de voorwaarde wordt voldaan zonder aanvullende maatregelen voor uitvoering.
9. Het suppleren vanuit schepen op kortere afstand dan 1200 meter is toegestaan als Rijkswaterstaat aantoont dat wegens fysieke omstandigheden niet aan die afstandsvereiste kan worden voldaan en er geen negatieve gevolgen zijn voor zeehonden.	Voorwaarde niet van toepassing. Zie punt 8.	Niet van toepassing.
10. Bij het voorkomen van zeehonden met pups op zandplaten en bij de suppletielocatie is uitvoering van suppleren conform artikel 9 alleen toegestaan buiten de werp- en zoogperioden van zeehonden.	Voorwaarde niet van toepassing. Zie punt 8.	Niet van toepassing.
11. In situaties als bedoeld bij het hierboven vermelde artikel 10 gelden voor schepen de volgende aanvullende voorwaarden: - Geen bemanning aan dek, tenzij dit strikt noodzakelijk is; - Geen	Voorwaarde niet van toepassing, zie punt 8.	Niet van toepassing.

Voorwaarden beheerplan Nzkz	Voorwaarde van toepassing?	Uitvoeringsvoorwaarden
andere verlichting dan navigatieverlichting, behoudens noodgevallen; - geen geluidsproductie anders dan die uit technische- (motor) of veiligheidsoverwegingen (scheepshoorn) noodzakelijk is.		
Bontbekplevier, strandplevier en dwergstern (broedvogels)		
12. Strandsuppleties worden tijdens het broedseizoen niet uitgevoerd op locaties die door de beheerder zijn afgesloten of gemarkeerd als broedgebied voor bontbekplevier, strandplevier of dwergstern.	De razende Bol is aangewezen voor kustbroedvogels. Dit gebied ligt op 3 km afstand van de suppletie locatie en 12 km van de winningslocatie. Er zijn geen aangewezen broedgebieden aanwezig in het suppletiegebied. Het strand maakt namelijk geen onderdeel uit van het N2000 gebied.	Niet van toepassing.
13. Indien Rijkswaterstaat een broedgeval vaststelt buiten de in artikel 12 vermelde broedgevallen binnen 500 meter van de voorgenomen suppletielocatie, neemt Rijkswaterstaat een afstand van minimaal 350 meter in acht tussen de nestplaats(sen) en de grens van het werkgebied van de strandsuppletie.	Niet van toepassing. Het droge strand ligt buiten de begrenzing van N2000 en binnen een zone van 500 meter wordt gelet op het gebruik van het strand geen strandbroeders verwacht.	Niet van toepassing.
Topper, eidereend en zwarte zee-eend (onderwater- en strandsuppleties)		
14. Schepen die zand suppleren, houden minimaal 500 meter afstand van vogelconcentraties van topper, eidereend- en zwarte zee-eend.	Uit toetsing in paragraaf 3.4.3 blijkt dat vogelconcentraties aanwezig kunnen zijn. Deze voorwaarde dient daarom opgevolgd te worden.	Voor de aannemer geldt de volgende voorwaarde: Schepen die zand suppleren, houden binnen het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone, minimaal 500 meter afstand van vogelconcentraties van topper, eidereend en zwarte zee-eend.

B. Transport van zand tussen win- en suppletielocaties

Voorwaarden beheerplan Nzkz	Voorwaarde van toepassing?	Uitvoeringsvoorwaarden
Grijze en gewone zeehond		
15. Op schepen die zand transporteren zijn de voorwaarden opgenomen in de artikelen 8 tot en met 11 overeenkomstig van toepassing, met dien verstande, dat voor de term "suppleren" de term "transporteren" moet worden gelezen.	De vaarroute ligt op meer dan 1500 meter afstand. Tussen de zandplaat en het suppletiegebied ligt bovendien een drukke vaarroute, het Breewijk/ Marsdiep. Aan de voorwaarde wordt voldaan.	Geen uitvoeringsvoorwaarden. Aan de voorwaarde wordt voldaan zonder aanvullende maatregelen voor uitvoering.
Topper, eidereend en zwarte zee-eend		
16. Schepen die zand transporteren, houden minimaal 500 meter afstand tot vogelconcentraties van topper, eidereend en zwarte zee-eend.	Voor de vaarroutes binnen het Natura 2000 gebied dient deze voorwaarde opgevolgd te worden (zie paragraaf 3.4.3).	Voor de aannemer geldt de volgende voorwaarde: Schepen die zand transporteren, houden binnen het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone, minimaal 500 meter afstand van vogelconcentraties van topper, eidereend en zwarte zee-eend.
Zee-eenden in zones 1 (Toegangbeperkend Besluit Nzkz)		
17. Voor zandsuppletievaartuigen is doorvaart van 1 november tot 1 april mogelijk via een variabele corridor. De ligging van de variabele corridor wordt in overleg met het bevoegd gezag vastgesteld.	Vaarroutes gaan niet door TBB zone 1. Voorwaarde niet van toepassing.	Niet van toepassing.
C. Zandwinningen		
18. Zandwinningen gelegen nabij Natura 2000-gebieden in de Noordzeekustzone zijn toegelaten op een afstand van minimaal 900 meter buiten het Natura 2000-gebied.	Het zandwinvak ligt op voldoende afstand (2km) van het Natura 2000-gebied. Aan deze voorwaarde wordt voldaan. Aanvullende maatregelen zijn niet nodig.	Geen uitvoeringsvoorwaarden. Aan de voorwaarde wordt voldaan zonder aanvullende maatregelen voor uitvoering.
19. Zandwinningen nabij Natura 2000-gebieden op locaties waar dieper dan 2 meter in de bodem zand	Het zandwinvak ligt op voldoende afstand (2km) van het Natura 2000-gebied. Aan deze voorwaarde wordt	Geen uitvoeringsvoorwaarden. Aan de voorwaarde wordt voldaan zonder aanvullende maatregelen voor uitvoering.

Voorwaarden beheerplan Nzkz	Voorwaarde van toepassing?	Uitvoeringsvoorwaarden
gewonnen wordt, zijn toegelaten op een afstand van minimaal 2000 meter van het Natura 2000-gebied.	voldaan. Aanvullende maatregelen zijn niet nodig.	

D. Aanvullende voorwaarden voor melding aan en afstemming met het bevoegd gezag en het publiek

<p>20. Voorgenomen zandsuppleties worden door Rijkswaterstaat tenminste drie maanden voorafgaand aan de uitvoeringsperiode gemeld bij het bevoegd gezag.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. startdatum 2. locatie 3. wijze van uitvoering 4. hoeveelheden zand 5. maatregelen ter voorkoming of beperking van negatieve effecten op de beschermde natuurwaarden. Dat geldt in dit geval gegevens over zee-eenden (punten 14, 16). 	Voorwaarde is van toepassing.	Actie RWS: Aan de eis wordt voldaan door tijdige toezending van dit document aan het ministerie van LNV. Na akkoord LNV wordt dit document gepubliceerd op Helpdesk Water.
21. Twee weken voor uitvoering van de werkzaamheden meldt Rijkswaterstaat bij het bevoegd gezag de aanwezigheid van broedgevallen van strandbroeders bij de strandsuppletielocatie.	Voorwaarde is niet van toepassing.	Niet van toepassing.
22. Gelijktijdig met de melding aan het bevoegd gezag (punt 20) informeert RWS de betrokken gemeente en doet een publieke mededeling van de voorgenomen suppletie.	Voorwaarde is van toepassing.	Actie RWS: Aan deze meldingseis wordt voldaan door een vermelding op de website van RWS, met een link naar de relevante documenten.

Tabel 3.2 Voorwaarden uit beheerplan Duinen Den Helder - Callantsoog

Voorwaarden beheerplan	Voorwaarde van toepassing?	Uitvoeringsvoorwaarden
Den Helder Callantsoog		

Keuze suppletie (vooroeversuppletie of strandsuppletie)

In beginsel kiest Rijkswaterstaat voor een vooroeversuppletie. Indien toetsing aan de wettelijk vastgelegde basiskustlijn (BKL) of de veiligheid van de waterkering daartoe aanleiding geeft, beoordeelt Rijkswaterstaat als waterbeheerder op grond van de Waterwet de noodzaak van een strandsuppletie. Uit de beoordeling volgt waarom er gekozen wordt voor een strandsuppletie in plaats van een vooroeversuppletie.	Zie paragraaf 2.3.	Voorwaarde wordt aan voldaan, leidt niet tot uitvoeringsvoorwaarden.
---	--------------------	--

Zilte pionierbegroeiingen, schorren en zilte graslanden (strandsuppleties)

De samenstelling en korrelgrootte van het zand bij strandsuppleties komt zo veel mogelijk overeen met het zand van het strand dat grenst aan de suppletielocatie.	Het zandwink is onderzocht op korrelgrootte. Bij het vergelijken van de korrelgrootte van win- en suppletiegebied is de mediane korrelgrootte (D50) als indicator gebruikt. Als basis voor de vergelijking tussen zandwin- en suppletiegebied is daarnaast gebruik gemaakt van beschikbare (literatuur)waarden van korrelgrootte in de suppletiegebieden. (Coumou, 2019) Op basis daarvan is duidelijk geworden dat het zandwink geschikt is voor deze suppletie. Via de aanbesteding is geborgd dat de aannemer dit vak inzet voor de zandwinning.	Geen uitvoeringsvoorwaarden. Aan de voorwaarde wordt voldaan zonder aanvullende maatregelen voor uitvoering.
Suppleties die een oppervlak van meer dan 1 hectare	Op basis van luchtfoto's kan het habitatype Embryonale duinen	Voor de aannemer geldt de volgende voorwaarde:

Voorwaarden beheerplan Den Helder Callantsoog	Voorwaarde van toepassing?	Uitvoeringsvoorwaarden
<p>'embryonale duinen' bedekken, zijn alleen toegelaten als Rijkswaterstaat aantoon dat dit habitatype rondom het suppletiegebied zich positief ontwikkelt en dat er geen negatieve gevolgen optreden voor dit habitatype als gevolg van de suppletie.</p>	<p>voorkomen ter hoogte van het suppletiegebied. De 3m+NAP grenst aan het habitatype of overlapt mogelijk. Hierdoor kan het habitatype bedekt worden. Nadere beoordeling d.m.v. kartering is nodig of er sprake is van >1 ha bedekking van het habitatype.</p>	<p>Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt een kartering uitgevoerd naar Embryonale duinen. Indien aanwezig wordt niet meer dan 1 hectare aan embryonale duinen bedekt.</p>
<p>Bij (voor verkalking) gevoelige kalkarme duingebieden wordt het zand op het strand niet hoger aangebracht dan +3 meter NAP.</p>	<p>Hier wordt aan voldaan. Wordt als voorwaarde opgenomen</p>	<p>Voor de aannemer geldt de volgende voorwaarde: Het zand wordt niet hoger aangebracht dan +3 meter NAP</p>
<p>Voorgenomen strand-suppleties worden door Rijkswaterstaat ten minste drie maanden voorafgaand aan de uitvoeringsperiode gemeld bij het bevoegd gezag. Bij de melding worden tevens de locatie, motivering voor een strandsuppletie in plaats van een vooroever-suppletie, de wijze van uitvoering, hoeveelheden zand en maatregelen ter voorkoming of beperking van negatieve effecten op de beschermde natuurwaarden weergeven.</p>	<p>Voorwaarde is van toepassing.</p>	<p>Actie RWS: In hoofdstuk 2 staat de motivering voor een strandsuppletie. Aan de eis wordt voldaan door tijdige toezending van dit document aan het ministerie van LNV. Na akkoord LNV wordt dit document gepubliceerd op Helpdesk Water.</p>
<p>Gelijktijdig met de melding aan het bevoegd gezag doet Rijkswaterstaat publieke mededeling van de voorgenomen suppletie. Bij deze melding geeft RWS aan op welke wijze de gegevens beschikbaar worden gesteld aan het publiek</p>	<p>Voorwaarde is van toepassing.</p>	<p>Actie RWS: Aan deze meldingseis wordt voldaan door een vermelding op de website van RWS, met een link naar de relevante documenten</p>

3.4.3 Vogelconcentraties

In de nabijheid van schepen die zand transporteren en suppleren kunnen vogelconcentraties aanwezig zijn. De volgende voorwaarden zijn van toepassing:

Voorwaarden Vogelconcentraties

14. Schepen die zand suppleren, houden minimaal 500 meter afstand van vogelconcentraties van topper, eidereend- en zwarte zee-eend.

16. Schepen die zand transporteren, houden minimaal 500 meter afstand tot vogelconcentraties van topper, eidereend en zwarte zee-eend.

Binnen het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone dienen schepen tijdens transport en suppletie een afstand van 500 meter aan te houden tot groepen van topper, eidereend en zwarte zee-eend. De dichtheid aan schelpdierbanken is laag (Perdon et al., 2018). De kans op groepen zee-eenden tijdens de uitvoering van de suppletie is daarom laag. Gelet op de jaarlijkse fluctuaties in schelpdieren en verspreiding van zee-eenden is het echter niet uitgesloten dat zee-eenden aanwezig zijn ten tijde van uitvoering. De voorwaarden dienen daarom in acht genomen te worden.

3.5 Conclusie toetsing beheerplannen

De suppletie en alle daarbij horende activiteiten zijn onder voorwaarden vrijgesteld in de beheerplannen. Aan alle voorwaarden wordt voldaan, er is daarom geen vergunning nodig. Wanneer de wijze waarop de suppletie wordt uitgevoerd afwijkt van wat in de toets is beschreven, dient opnieuw getoetst te worden of de suppletie nog voldoet aan de vrijstellingsvoorwaarden. De volgende uitvoeringsvoorwaarden moeten in het ecologisch werkprotocol van de aannemer worden opgenomen. Middels dit ecologisch werkprotocol, waaraan de aannemer contractueel gebonden is, wordt het naleven van de vrijstellingsvoorwaarden geborgd.

Voorwaarden in ecologisch werkprotocol aannemer

Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt een kartering uitgevoerd naar Embryonale duinen. Indien aanwezig wordt niet meer dan 1 hectare aan embryonale duinen bedekt.

Het zand wordt niet hoger aangebracht dan +3 meter NAP.

Schepen die zand suppleren, houden minimaal 500 meter afstand van vogelconcentraties van topper, eidereend- en zwarte zee-eend.

Schepen die zand transporteren, houden minimaal 500 meter afstand tot vogelconcentraties van topper, eidereend en zwarte zee-eend.

Daarnaast heeft RWS aan de volgende verplichtingen:

Acties RWS

RWS meldt tenminste drie maanden voor uitvoering aan Ministerie van LNV: startdatum, locatie, wijze van uitvoering, hoeveelheden zand, maatregelen ter voorkoming of beperking van negatieve effecten op natuurwaarden. Bij de melding wordt de locatie genoemd en ondersteund met kaartbeeld en coördinaten.

RWS zorgt, gelijktijdig met voorgaande meldingseis, voor eenzelfde melding op de website helpdesk Water met een link naar de relevante documenten.

4 Wnb Soortenbescherming

4.1 Werkwijze Wnb Soortenbescherming

De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten is bepaald aan de hand van de volgende gegevens:

- Regionale en landelijke verspreidingsdata
- Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF)

Op basis van bovenstaande gegevens is getoetst of de Wnb soortenbescherming wordt overtreden en of hiervoor maatregelen en/of een ontheffing nodig zijn. Het bevoegd gezag is Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) onderdeel van het Ministerie van Economische Zaken & Klimaat.

4.2 Wetgeving

Bescherming van flora en fauna is geregeld in de Wet natuurbescherming. Hierin is een aantal verbodsbepalingen opgenomen. Tabel 4.1 geeft een samenvatting van de voor deze activiteit relevante verbodsbepalingen.

Tabel 4.1 Relevante verbodsbepalingen soortenbescherming onder de Wnb

	A	B	C
Verbodsbepaling	Vogels Vrl	Dieren Hrl/ Bonn/Bern	Dieren (‘nationaal’)
Storen / verstoren	3.1.4	3.5.2	
Vernielen, beschadigen of wegnemen nesten	3.1.2		
Beschadigen of vernielen verblijfplaatsen		3.5.4	3.10.1.b (vaste vp)

4.3 Toetsing Wnb Soortenbescherming

De activiteiten zijn beoordeeld op mogelijke effecten op beschermde soorten. Tabel 4.2 geeft de resultaten van deze beoordeling. In de milieueffectrapportage (m.e.r.) over de winning van zand² is vastgesteld dat de zandwinning niet leidt tot overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor de winning van zand is daarom geen ontheffing nodig.

Zorgplicht

In artikel 1.11 van de wet is de zorgplicht opgenomen. Als zich mogelijk negatieve effecten voordoen, dan treft de initiatiefnemer noodzakelijke maatregelen om die gevolgen te voorkomen of zo veel mogelijk te beperken / ongedaan te maken. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten, dieren en beschermde natuurgebieden. In gewone bewoordingen houdt de zorgplicht in dat gewerkt wordt met respect voor de natuur en voor levende dieren en planten. Zo moet dieren die kunnen vluchten voor de werkzaamheden de kans daartoe geboden worden

² MER Winning suppletiezand Noordzee 2018 t/m 2027, Sweco, 2017.

Tabel 4.2 Beoordeling beschermde soorten op en nabij suppletielocatie en in duinen

Soortgroep/soort	Mogelijke aanwezigheid en beoordeling
Flora	
Verschillende soorten in de duinen	De suppletie beperkt zich tot het strand. Ook inwaai van zand in het duingebied waar beschermde soorten zoals groenknolorchis groeien is niet van toepassing omdat de aanleghoogte niet meer is dan 3m+NAP en de locaties worden beschermd door hoge duinenrijen.
Zeezoogdieren	
Bruinvis	Bruinvis is beschermd onder artikel 3.5 waardoor een verbod op aantasting van verblijfplaatsen geldt én op verstoring. Binnen de eerste drie kilometer uit de kust worden bruinvissen bijna overal gezien, met de grootste dichtheden in jan-mrt. Hoewel lokaal en tijdelijk verstoring gebied kan optreden, zullen effecten op de bruinvis als gevolg van onderwatergeluid verwaarloosbaar klein zijn. Blijvende effecten zijn uitgesloten, de wet wordt niet overtreden.
Gewone en grijze zeehond	Beide soorten zeehonden komen in (ruime) omgeving in de kustwateren voor. Deze soorten zijn beschermd onder artikel 3.10 van de Wnb. Voor deze soorten geldt daarom alleen een verbod op beschadigen of vernielen van verblijfplaatsen. De activiteiten vinden plaats op meer dan 1500 meter afstand van vaste rustplaatsen van zeehonden. Aantasting van verblijfplaatsen is daarom uitgesloten. Een overtreding van de Wnb is uitgesloten.
Grondgebonden zoogdieren	
Diverse soorten	Voor zover relevant niet in de omgeving van de suppletielocatie aanwezig.
Vleermuizen	
Diverse soorten	Niet op en nabij strand. Komen in de omgeving in de duinen voor. Wordt niet beïnvloed door suppletie en of vervoersbewegingen
Vogels	
Diverse soorten	Gezien de drukte op het strand door recreatie, is de zeereep en het strand niet geschikt als broedgebied voor vogels. Broedgebied in de duinen ligt op voldoende afstand van het suppletiegebied. Broedvogels worden daarom niet beïnvloed door de suppletie of vervoerbewegingen. Binnen de invloedssfeer van de activiteiten zijn geen locatie gebonden (vaste) verblijfplaatsen, rustplaatsen of essentiële leefgebieden van vogels aanwezig. Er is daardoor geen aantasting van nesten/verblijfplaatsen of rustplaatsen en een eventuele verstoring heeft met zekerheid geen wezenlijke invloed op de staat van instandhouding. Een overtreding van de Wnb is uitgesloten.
Amfibieën en reptielen	
Diverse soorten	Niet op en nabij strand. Komt in de omgeving in de duinen voor. Wordt niet beïnvloed door suppletie en of vervoersbewegingen.
Vissen	
Steur, houting	Beschermde vissen ondervinden geen effect van de strandsuppletie.
Vlinders, libellen en overige ongewervelden	
Diverse soorten	Niet op en nabij strand. Komt in de omgeving in de duinen voor. Wordt niet beïnvloed door suppletie en of vervoersbewegingen.

4.4 Conclusies Wnb Soortenbescherming

De conclusies ten aanzien van beschermde soorten is dat negatieve effecten op beschermde soorten zijn uitgesloten. Maatregelen of een ontheffing zijn niet nodig. De algemene zorgplicht is wel van toepassing en moet in het ecologisch werkprotocol van de aannemer worden uitgewerkt.

Voorwaarden in ecologisch werkprotocol aannemer

Algemene zorgplicht (zie bijlage 1).

5 Conclusies

5.1 Gebiedsbescherming

Voor de activiteit gelden de voorwaarden uit het beheerplan Noordzeekustzone en Duinen Den Helder – Callantssoog. Gelet op deze voorwaarden is geen vergunning van de Wnb noodzakelijk. Naast de algemene voorwaarden (zie bijlage 1) geldt voor deze locatie specifiek onderstaande voorwaarden, deze komen in het ecologisch werkprotocol van de aannemer. Middels dit ecologisch werkprotocol, waaraan de aannemer contractueel gebonden is, wordt het naleven van de vrijstellingsvoorwaarden geborgd. Wanneer de wijze van uitvoering of periode van de suppletie wijzigt, dient opnieuw getoetst te worden of de suppletie nog voldoet aan de voorwaarden.

Voorwaarden in ecologisch werkprotocol aannemer

Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt een kartering uitgevoerd naar Embryonale duinen. Indien aanwezig wordt niet meer dan 1 hectare aan embryonale duinen bedekt.

Het zand wordt niet hoger aangebracht dan +3 meter NAP.

Schepen die zand suppleren en/of transporteren, houden minimaal 500 meter afstand van vogelconcentraties van topper, eidereend- en zwarte zee-eend.

Schepen die zand transporteren, houden minimaal 500 meter afstand tot vogelconcentraties van topper, eidereend en zwarte zee-eend.

Daarnaast heeft RWS aan de volgende verplichtingen.

Acties RWS

RWS meldt tenminste drie maanden voor uitvoering aan Ministerie van LNV: startdatum, locatie, wijze van uitvoering, hoeveelheden zand, maatregelen ter voorkoming of beperking van negatieve effecten op natuurwaarden. Aan de eis wordt voldaan door tijdige toezending van dit document aan Ministerie van LNV. Bij de melding wordt de locatie genoemd en ondersteund met kaartbeeld en coördinaten.

RWS zorgt, gelijktijdig met voorgaande meldingseis, voor eenzelfde melding op de website van RWS met een link naar de relevante documenten.

5.2 Soortenbescherming

De Wnb onderdeel Soortenbescherming wordt met zekerheid niet overtreden. De algemene zorgplicht is wel van toepassing (zie bijlage 1 Uitvoeringsvoorwaarden). Maatregelen of een ontheffing zijn niet nodig.

Voorwaarden in ecologisch werkprotocol aannemer

Algemene zorgplicht

6 Literatuur

Provincie Noord-Holland, 2018. Natura 2000-beheerplan Duinen Duinen Den Helder - Callantssoog.

Ministerie van Infrastructuur en Milieu, 2016. Natura 2000-Beheerplan Noordzeekustzone 2016-2022.

Perdon, K.J., Troost, K., Zwol, J. van, Asch, M. van, Pool, J. van der. 2018. Schelpdierbestanden in de Nederlandse kustzone in 2018. Stichting Wageningen Research, Centrum voor Visserijonderzoek (CVO) (CVO rapport 18.010).

Rijkswaterstaat 2019. Vaarroutes bij geplande suppleties 2020-2021 voor PAS berekeningen.

Sweco, 2017. Winning suppletiezand Noordzee 2018 t/m 2027. Milieueffectrapportage. De Bilt, 18 december 2017.

Bijlage 1 Uitvoeringsvoorwaarden voor aannemer

Deze voorwaarden dienen opgenomen te worden in het ecologisch werkprotocol van de aannemer. Middels dit ecologisch werkprotocol, waaraan de aannemer contractueel gebonden is, wordt het naleven van de vrijstellingsvoorwaarden geborgd. De getoetste activiteiten staan in hoofdstuk 2 beschreven. Wanneer de wijze van uitvoering of periode van de suppletie wijzigt, dient opnieuw getoetst te worden of de suppletie nog voldoet aan de vrijstellingsvoorwaarden. Zo geldt voor deze suppletie dat het graven van een geleidegeul niet is getoetst. Indien dit wel het geval is, dient deze activiteit alsnog getoetst te worden.

Voorwaarden in ecologisch werkprotocol aannemer
<p>1. Uitwerking van de zorgplicht.</p> <p>De zorgplicht houdt in dat één ieder voldoende zorg in acht neemt voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten, dieren beschermde natuurgebieden. Zo moet dieren die kunnen vluchten voor de werkzaamheden de kans daartoe geboden worden. De aannemer geeft aan op welke wijze aan de zorgplicht invulling wordt gegeven.</p>
<p>2. Embryonale duinen</p> <p>Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt een kartering uitgevoerd naar Embryonale duinen. Indien aanwezig wordt niet meer dan 1 hectare aan embryonale duinen bedekt.</p>
<p>3. Aanleghoogte</p> <p>Het zand wordt niet hoger aangebracht dan +3 meter NAP.</p>
<p>4. Afstand houden tot zee-eenden.</p> <p>Schepen die zand suppleren of transporteren houden minimaal 500 meter afstand van vogel-concentraties van topper, eidereend- en zwarte zee-eend.</p>
<p>5. Onverwachte aanwezigheid van beschermde soorten.</p> <p>Bij onverwachte aanwezigheid van beschermde soorten wordt Rijkswaterstaat en het bevoegd gezag direct op de hoogte gebracht. De werkzaamheden worden pas hervat nadat de door een ter zake deskundige ecoloog noodzakelijk geachte beschermende maatregelen zijn getroffen. De maatregelen worden schriftelijk verantwoord en aan het bevoegd gezag gestuurd.</p>
<p>7. Deskundige</p> <p>De voorwaarden worden uitgevoerd door of onder toezicht van een ecologisch deskundige. Dit is een persoon die aantoonbaar een opleiding, kennis en ervaring heeft op het gebied van de (soort)specifieke ecologie. De deskundige heeft een afgeronde hbo of universitaire opleiding met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie of; een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van in Nederland in het wild voorkomende planten en dieren. Daarnaast heeft de deskundige praktijkervaring opgedaan, via een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, natuur beherende organisaties of organisaties die zich inzetten op het gebied van soortenbescherming. Of is een medewerker van Rijkswaterstaat die aantoonbaar ervaringskennis heeft van de betreffende soorten in de beheergebieden van Rijkswaterstaat.</p>